

**Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske toplice
Gajeva 2 • 49217 Krapinske Toplice**

**PRIMJENA ETANERCEPTA U BOLESNIKA S ANKIOZANTNIM SPONDILITISOM
I LEZIJOM JETRE (NASH) - PRIKAZ BOLESNIKA**

**ETANERCEPT TREATMENT IN PATIENT WITH ACTIVE ANKYLOSING SPONDYLITIS
AND HEPATIC LESION (NASH) - A CASE REPORT**

Ružica Čunović-Dubroja

Prikazan je bolesnik s aktivnim ankirozantnim spondilitisom i nealkoholnim steatohepatitism (NASH), zbog čega je kontraindicirana standarna i indicirana terapija blokatorima TNF α (etanercept). Liječenje je započeto 19.02.2007. u dozi od 25 mg s.c. 2× tjedno. Početni učinak bio je izvanredan i brz, a podnošljivost odlična (prije 1. injekcije: BASFI 9,6, BASDAI 8,8, HAQ 2,5, a nakon 4. injekcije: BASFI 3,47, BASDAI 1,0, HAQ 0,875). Terapija je prekinuta nakon 6. injekcije (08.03.2007.) zbog granulocitopenije uz blagu trombocitopeniju. Nastavak

liječenja je prolongiran i nakon oporavka krvne slike, zbog respiratornog infekta uz pojavu 2 lamelarne lezije u srednjem plućnom režnju (početkom travnja 2007.) i dodatne pulmološke obrade. Bolesnik se bez terapije dobro osjećao nešto dulje od 6 tjedana (16.04.2007.: BASFI 2,5, BASDAI 1,6, HAQ 1,125), a zatim je došlo do pogoršanja. Etanercept je ponovo uveden 14.06.2007., u istom režimu doziranja. Tada je BASFI bio 9,61, BASDAI 7,13, HAQ 1,125, a nakon samo 3 injekcije (25.06.2007): BASFI 2,8, BASDAI 1,66, HAQ 0,75. Liječenje nije nastavljeno zbog

ponovne granulocitopenije (uz blagu trombocitopeniju). Etanercept je ponovno uveden nakon oporavka krvne slike (01.08.2007), ali uz produžen interval doziranja. Injekcije su davane u razmaku od 3-9 tjedana, ovisno o nalazima krvne slike, ali i paramedicinskim okolnostima (boravak u inozemstvu). Od 19.02.2007. do 30.06.2008. bolesnik je primio ukupno 19 injekcija etanercepta, a učinak svake bio je uočljiv već sljedećeg dana. Optimalan režim doziranja etanercepta bio

je 25 mg s.c. 1× mjesечно. Prije zadnje injekcije bolesnik je imao BASFI 1,94, BASDAI 0,74, HAQ 0,625, što je 75% poboljšanje u usporedbi s početkom liječenja. Ovaj prikaz ukazuje na potrebu individualne prilagodbe intervala doziranja etanercepta u bolesnika s lezijom jetre (o čemu još nema jasnih preporuka) te na potrebu redovite kontrole KKS.

Ključne riječi: ankilozantni spondilitis, lezija jetre, etanercept, krvna slika